

Zmeny, ktoré prináša novela zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení

Stručný prehľad zmien:

- definícia zárobkovej činnosti – naviazanie na zákon o dani z príjmov, zavedenie platenia aj z kapitálových príjmov,
- nové definície platiteľov poistného odvodené od zárobkovej činnosti,
- nová definícia vymeriavacích základov, zrušenie tzv. vyňatých príjmov,

Navrhnutým znením § 13 sa realizuje snaha o priblíženie vymeriavacích základov na platenie poistného na sociálne poistenie, zdravotné poistenie s daňovým základom. V aplikačnej praxi by malo dôjsť k zjednodušeniu spôsobov určenia odvodových a daňových povinností zamestnancov, zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činných osôb.

- v nadväznosti na zmeny sa upravuje platenie preddavkov na verejné zdravotné poistenie,
- **Doručovanie výkazu nedoplatkov** - Výkaz nedoplatkov na poistnom bude doručovaný doporučené s doručenkou do vlastných rúk, pričom adresu môže zdravotná poisťovňa zisťovať z rôznych dostupných registrov. Bezdôvodné odopretie prevzatia alebo neprevzatie zásielky a jej vrátenie poisťovní sa považuje taktiež za doručenie. Opatrenie má obmedziť možnosti vyhýbania sa odvodovej povinnosti platiteľov poistného.
- **Termín na RZZP so štátom (31. august)** - Termín, dokedy majú zdravotné poisťovne a štát vyrovať vzájomné záväzky vyplývajúce z ročného zúčtovania poistného, vyplnía doteraz chýbajúcu lehotu pre úhradu týchto záväzkov.
- **Mesačné prerozdelenie poistného** - Spresňuje sa definícia zdrojov, ktoré sú predmetom mesačného prerozdelenia poistného medzi zdravotnými poisťovňami. Doterajšia právna úprava vytvárala priestor pre nejednoznačne interpretácie. Novela stanovuje, že predmetom mesačného prerozdelenia sú všetky preddavky na poistnom, ktoré boli v príslušnom kalendárnom mesiaci poukázané na účet zdravotnej poisťovne.
- **Prepojenie informácií medzi ÚDZS a Daňovým riaditeľstvom** - Na zabezpečenie toku informácií potrebných pre zisťovanie vymeriavacích základov a podkladov pre ročné zúčtovanie poistného ÚDZS uzatvorí dohodu s Daňovým riaditeľstvom SR do 30. 6. 2011.

Podstatné zmeny:

- zavádza sa 10%-ná odvodová povinnosť z príjmov z dividend
- zavádza sa odvodová povinnosť z príjmov z prenájmov
- do vymeriavacieho základu zamestnancov sa zaraďujú všetky zdaniteľné plnenia okrem príjmov z dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru
- samoplatiteľom sa zvyšuje minimálny vymeriavací základ na úroveň SZČO
- sadzba poistného plateného štátom

Dividendy: po prvý raz splatné v roku 2013, sadzba odvodov 10 %, týka sa to príjmov z dividend prevyšujúcich 44,2 % priemernej mesačnej mzdy spred dvoch rokov. Povinnosť platiť odvody má poistenec.

Príjmy z prenájmov: rovnako ako ostatné príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov. Odvodovej povinnosti podliehajú len príjmy prevyšujúce ročne 500 €.

Zdaniteľné plnenia zamestnancov: vrátane odchodného, odstupného a pod.

Minimálny vymeriavací základ samoplatiteľov: z doterajších 28,57 % priemernej mzdy na 44,2 % z priemernej mzdy (to je hodnota, ktorá v zákone nahradila veličinu minimálnej mzdy). V roku 2011 tak minimálne preddavky budú mať výšku $0,14 \times 0,442 \times 744,5 \text{ €} = 46,06 \text{ €}$.

Sadzba poistného za poistencov štátu: 4,32 % z priemernej mzdy spred dvoch rokov (v roku 2010 to bolo 4,78 %).

Príjmy, podliehajúce odvodom

Zákon definuje pojem „zárobková činnosť“, z ktorej príjem podlieha odvodovej povinnosti. Odvoláva sa pritom na ustanovenia zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov.

Zárobkovou činnosťou je:

- **príjem zo závislej činnosti OKREM dohôd o vykonaní práce**
podľa § 5 zákona o dani z príjmov

Do vymeriavacieho základu sa zahŕňajú všetky príjmy zdaňované ako príjem zo závislej činnosti, teda aj napr. odchodné, odstupné, suma zdaňovaná v súvislosti s používaním motorového vozidla zamestnávateľa, časť zamestnaneckej opcie poskytnutej zamestnancovi a pod. Výnimku z odvodovej povinnosti si naďalej zachovávajú príjmy z dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru.

- **príjmy z podnikania, inej samostatne zárobkovej činnosti a príjmy z prenájmov OKREM príjmov osobných asistentov**

podľa § 6 zákona o dani z príjmov

Vymeriavacím základom pre príjmy z prenájmov sú príjmy prevyšujúce 500 € ročne. Osoba s príjmom podľa § 6 sa bude považovať za SZČO: táto zmena znamená povinnosť pre autorov, zdaňujúcich svoje príjmy podľa § 6, prihlásiť sa v zdravotnej poisťovni do konca januára 2011 ako SZČO a najneskôr do 8. 2. 2011 musia uhradiť po prvý raz preddavky za január. Presun autorov od samoplatiteľov k SZČO prináša aj výhodu: vymeriavacím základom pre odvody je u SZČO základ dane, kým u samoplatiteľa jeho celý zdaniteľný príjem.

- **príjmy z kapitálového majetku**

podľa § 7 zákona o dani z príjmov

- **príjmy z ostaných príjmov**

podľa § 8 zákona o dani z príjmov

- **podiel na zisku obchodných spoločností alebo družstiev (dividendy)**

podľa § 3 ods. 2 písm. c) a § 5 ods. 7 písm. i) zákona o dani z príjmov

Vymeriavacím základom pre dividendy sú príjmy z dividend prevyšujúce 44,2 % z priemernej mesačnej mzdy spred dvoch rokov. Pre rok 2011 je táto hranica $0,442 \times 744,5 \text{ €} = 329,06 \text{ €}$. Toto ustanovenie sa týka podielov na zisku, ktorý bol dosiahnutý v účtovnom období po účinnosti zákona. V príjmoch zdravotníctva sa tak odvody z dividend prejavujú až v roku 2013 (podiel na zisku za rok 2011 vyplácané v roku 2012 budú zúčtované v ročnom zúčtovaní za rok 2012 v marci 2013 a finančne vyrovnané do konca júna 2013).

Odvodovej povinnosti **podliehajú** aj také príjmy, ktoré z dôvodu zamedzenia dvojitého zdanenia nepodliehajú na Slovensku dani z príjmov.

Odvody sa **neplatia** z príjmov, ktoré nie sú predmetom dane, sú od dane oslobodené alebo sa daň z nich vyberá zrážkovo (napr. úroky v bankách).

Zamestnanec

Podľa novely sa za zamestnanca budú považovať všetci, ktorí budú mať príjem zo závislej činnosti podľa § 5 zákona o dani z príjmov. Výnimka je iba pre osoby, ktoré budú mať príjem z dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru, tzv. dohody a vrátené poistné zo zaplateného poistného na verejné zdravotné poistenie, sociálne poistenie a sociálne zabezpečenie, o ktoré si daňovník znížil v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach príjmy zo závislej činnosti. **Vymeriavacím základom zamestnanca budú všetky príjmy, z ktorých odvedie daň z príjmov zo závislej činnosti.**

Vzhľadom na to, že iné predpisy upravujú výšku príjmu, napríklad v prípade zamestnania (Zákonník práce a zákon o minimálnej mzde) nestanovuje sa minimálny základ pre zamestnanca. Preddavok na zdravotné poistenie sa vypočíta z vyplateného príjmu.

Nóvum oproti súčasnej úprave je platenie preddavkov napríklad z príkazných zmlúv a iných obdobných zmlúv.

Zamestnancom podľa tohto zákona je napríklad

- fyzická osoba v pracovnom pomere,
- fyzická osoba v štátnozamestnaneckom pomere,
- fyzická osoba v služobnom pomere,
- ústavný činiteľ,
- verejný ochranca práv,
- predseda vyššieho územného celku,
- starosta obce, starosta mestskej časti v Bratislave, starosta mestskej časti v Košiciach a primátor mesta,
- poslanec vyššieho územného celku, poslanec obecného zastupiteľstva, poslanec mestského zastupiteľstva, poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave a poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Košiciach, ktorí sú dlhodobo uvoľnení na výkon funkcie,
- konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, ak za túto prácu dostáva odmenu považovanú za príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu,

- člen štatutárneho orgánu, člen správnej rady, člen dozornej rady, člen kontrolnej komisie a člen iného samosprávneho orgánu právnickej osoby, ak za výkon funkcie dostáva odmenu považovanú za príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu,
- spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditista komanditnej spoločnosti a člen družstva, ak sú odmeňovaní za prácu v spoločnosti alebo v družstve formou, ktorá sa podľa osobitného predpisu považuje za príjem zo závislej činnosti,
- pestún v zariadení pestúnskej starostlivosti podľa § 100 ods. 11 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- fyzická osoba vo výkone väzby a fyzická osoba vo výkone trestu odňatia slobody, ak sú zaradené do práce,
- riaditeľ štátneho podniku.

Od 1. januára 2011 je štát platiteľom poistného za fyzickú osobu podľa § 11 ods. 7 písm. m) zákona č. 580/2004 Z. z. Vzhľadom na skutočnosť, že minimálny základ zamestnanca nie je určený, v mesiaci v ktorom je zamestnanec považovaný za vyššie uvedenú osobu, zamestnávateľ odvedie preddavok z príjmu podľa § 5 ods. 1 písm. a – h), ods. 2 – 3 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov a z náhrady príjmu ktorý zamestnanec dosiahne v danom mesiaci.

Príklad

Som poberateľ starobného dôchodku a v roku 2011 budem pracovať na základe dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru, budem z nich musieť platiť poistné na verejné zdravotné poistenie?

- Bez ohľadu na to aký je osoba platiteľ (zamestnanec, samostatne zárobkovo činná osoba, dobrovoľne nezamestnaný alebo poistenec štátu), ak bude mať príjem zo závislej činnosti z dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru, nebude sa z nich platiť poistné na verejné zdravotné poistenie.

Príklad

Po skončení pracovného pomeru podľa Zákonníka práce mi bude vyplatené odstupné alebo odchodné, ako sa z toho bude platiť poistné na verejné zdravotné poistenie?

- Zamestnávateľ odvedie za Vás aj za seba maximálne z maximálneho mesačného vymeriavacieho základu, následne bude povinnosť uvedené vysporiadať v ročnom zúčtovaní poistného.

Príklad

Čo sa bude zahŕňať do vymeriavacieho základu zamestnanca?

- Do vymeriavacieho základu zamestnanca sa bude započítavať:

Príjem zo závisle činnosti zdaňovaný podľa § 5 zákona o dani z príjmov a

- odstupné a odchodné,
- náhrada za pracovnú pohotovosť, náhrada za služobnú pohotovosť, náhrada za pohotovosť, príplatok za pohotovosť,
- príspevok zo sociálneho fondu,
- príjem zamestnanca v súvislosti s používaním motorového vozidla na služobné účely a súkromné účely,
- odmena podľa osobitných predpisov v oblasti priemyselných práv,
- odmena vyplácaná pri pracovnom výročí a životnom výročí,
- odmena vyplácaná pri prvom skončení pracovného pomeru pri odchode do starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a invalidného dôchodku,
- plnenie poskytnuté zamestnávateľom po skončení pracovného pomeru, služobného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru,
- odmena vyplácaná pri prvom skončení služobného pomeru po splnení nároku na starobný dôchodok, na výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok.

Príklad

V prípade, že zamestnanec čerpá neplatené voľno v zmysle § 11 ods. 3 zákona č. 580/2004 Z. z. sa nepovažuje za zamestnanca.

- Zamestnanec bude mať v mesiaci 8/2011 neplatené voľno - v danom mesiaci nebude mať zamestnanec príjem zo závislej činnosti - v uvedenom mesiaci sa teda nebude považovať za

zamestnanca. Takáto osoba v prípade, že nemá iného platiteľa poisťného sa nahlási ako samoplatiteľ na príslušný mesiac.

- b) Zamestnanec bude mať v mesiaci 8/2011 dva týždne neplateného voľna. V rámci tohto mesiaca teda zamestnávateľ odvedie preddavok z príjmu, ktorý pripadá na obdobie, v ktorom neplatené voľno zamestnanec nečerpá.

Príklad

Od 1. januára 2010 bude členom štatutárneho orgánu slovenskej spoločnosti český občan s trvalým pobytom v ČR, poistený pre účely zdravotného poistenia v ČR. Bude poberať pravidelnú mesačnú odmenu, ktorá bude zdaňovaná podľa § 5 zákona o dani z príjmov – bude musieť byť prihlásený pre účely zdravotného poistenia v SR?

- Zamestnávateľ v SR bude musieť odvádzať poisťné z tohto príjmu do zdravotnej poisťovne v ČR. Na takýto prípad sa vzťahujú nariadenia EÚ 883/2004 a 987/2009, pretože sa tam vyskytuje cezhraničný prvok v rámci Európskej únie. Vždy sa na takéhoto poistenca vzťahuje legislatíva štátu poistenia, čo je štát ČR, preto sa bude musieť zamestnávateľ prihlásiť do zdravotnej poisťovne v ČR a tam odvádzať podľa predpisov ČR. Takýto stav platil aj doteraz.

Zamestnávateľ

Zamestnávateľom budú všetci, ktorí vyplácajú fyzickej osobe príjem zo závislej činnosti.

Výnimka je len v prípade dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru.

Zamestnávateľ je napríklad pre

- fyzickú osobu v pracovnom pomere právnická osoba alebo fyzická osoba, ku ktorej je fyzická osoba v pracovnom pomere,
- fyzickú osobu v štátnozamestnaneckom pomere služobný úrad,
- fyzickú osobu v služobnom pomere služobný úrad alebo služobný orgán, v ktorom fyzická osoba vykonáva štátnu službu,
- ústavného činiteľa orgán, ktorý obstaráva veci ústavného činiteľa súvisiace s výkonom jeho mandátu alebo funkcie, pre verejného ochrancu práv Kancelária verejného ochrancu práv,
- predsedu vyššieho územného celku vyšší územný celok, pre starostu obce obec, pre starostu mestskej časti v Bratislave mestská časť v Bratislave, pre starostu mestskej časti v Košiciach mestská časť v Košiciach a pre primátora mesta mesto,
- poslanca vyššieho územného celku vyšší územný celok, pre poslanca obecného zastupiteľstva obec, pre poslanca mestského zastupiteľstva mesto, pre poslanca miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave mestská časť v Bratislave a pre poslanca miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Košiciach mestská časť v Košiciach,
- konateľa spoločnosť s ručením obmedzením,
- člena štatutárneho orgánu, člena správnej rady, člena dozornej rady, člena kontrolnej komisie a člena iného samosprávneho orgánu právnickej osoby, ak za výkon funkcie dostáva odmenu považovanú za príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu, právnická osoba, v ktorej samosprávnych orgánoch je členom,
- spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným spoločnosť a to aj v prípade jedného spoločníka, ktorý súčasne je aj v právnom postavení zamestnávateľa,
- komanditistu komanditnej spoločnosti spoločnosť,
- člena družstva družstvo,
- pestúna v zariadení pestúnskej starostlivosti vyšší územný celok alebo obec, ktorá zriadila zariadenie pestúnskej starostlivosti,
- fyzickú osobu vo väzbe a fyzickú osobu vo výkone trestu odňatia slobody,⁸⁾ ak sú zaradené do práce, ústav, riaditeľa štátneho podniku štátny podnik,
- likvidátora a správcu konkurznej podstaty, tento likvidátor a správca konkurznej podstaty, ktorí sú si zároveň v právnom postavení zamestnávateľa,
- člena dozornej rady, člena správnej rady, člena štatutárneho orgánu, člena kontrolnej komisie a člena iného samosprávneho orgánu právnickej osoby právnická osoba, pre ktorú túto funkciu vykonávajú.

Do vymeriavacieho základu sa zahŕňajú aj plnenia, ktoré zamestnávateľ vyplatil zamestnancovi s pravidelným mesačným odmeňovaním po skončení pracovnoprávneho vzťahu.

Samostatne zárobkovo činná osoba

Status samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely zdravotného poistenia bude odvodený od daňovej registrácie (na účely dane z príjmov, ktorých dosahovanie je výkonom zárobkovej činnosti). Zároveň status samostatne zárobkovo činnnej osoby navrhuje sa podmieniť dovŕšením plnoletosti (spôsobilosť fyzickej osoby na právne úkony podľa občianskeho práva).

Za samostatne zárobkovo činnú osobu sa budú považovať všetci, ktorí budú mať príjem z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu podľa osobitného predpisu. Výnimka bude iba v prípade príjmu z výkonu činnosti osobného asistenta.

Samostatne zárobkovo činnou osobou podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je oprávnená na vykonávanie alebo prevádzkovanie zárobkovej činnosti napríklad

- vykonáva poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu,
- má oprávnenie prevádzkovať živnosť,
- má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu,
- je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti alebo komplementárom komanditnej spoločnosti,
- vykonáva činnosti, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním,
- vykonáva športovú činnosť zárobkovo, ale nie v pracovnom pomere,
- vykonáva umeleckú činnosť alebo inú tvorivú činnosť podľa osobitného predpisu mimo pracovnoprávnych vzťahov a obdobných vzťahov
- vykonáva činnosť obchodného zástupcu, mimo pracovnoprávnych vzťahov a obdobných vzťahov,
- vykonáva činnosť znalcov a tlmočníkov podľa osobitného predpisu, mimo pracovnoprávnych vzťahov a obdobných vzťahov,
- vykonáva činnosť sprostredkovateľov podľa osobitného predpisu, ktoré nie sú živnosťou, mimo pracovnoprávnych vzťahov a obdobných vzťahov,
- vykonáva činnosť pracovného asistenta podľa osobitného predpisu.

Príklad

1. občan dlhodobo pracuje v zahraničí. Vlastný byt si ponecháva na prípadný návrat a prenajíma ho. Platí z nájmu daň z príjmov. Zdravotne je poistený v zahraničí /v SR sa odhlásil/. Má sa znova a teda potom duplicitne prihlásiť aj v SR a platiť duplicitne aj zdravotné poistenie?

2. Obdobne - ale občan sa navyše stal štátnym príslušníkom iného štátu, tam býva i pracuje a je zdravotne poistený. Byt si v SR ponechal, prenajíma ho a platí daň z príjmov. Má platiť duplicitné zdravotné poistenie a prihlásiť sa do niektorej zdravotnej poisťovne /ako cudzinca - tu nepracujúceho by vôbec mali prijať do evidencie?/.

- Podľa čl. 13 nariadenia EÚ 883/2004 pri súbahu zamestnania a SZCO v rôznych štátoch EU sa uplatňuje legislatíva štátu zamestnania. Čiže napr. ak bude mať osoba v SR iba príjmy z prenájmu a zároveň bude vykonávať zamestnanie napr. v ČR vzťahuje sa na ňu legislatíva ČR a bude platiť poistné príspevky, vrátane zdravotného poistenia podľa českého zákona o zdravotnom poistení, t.j. ak príjem z prenájmu nevchádza do českého vymeriavacieho základu, tak nebude z tohto príjmu platiť odvody.

Ak je szco v dvoch štátoch EÚ?

- podľa čl. 13 ods. 2 nariadenia EÚ 883/2004 sa určuje uplatniteľná legislatíva nasledovne: SZCO podlieha právnym predpisom štátu bydliska, ak vykonáva podstatnú činnosť na území štátu bydliska alebo právnym predpisom štátu, kde sa nachádza centrum jej záujmu, ak nemá bydlisko v jednom z členských štátov, v ktorých vykonáva podstatnú časť svojej činnosti.

Podstatná časť sa podľa čl. 14 ods. 8 nariadenia EU 987/2009 pri SZCO posudzuje na základe obratu, pracovného času, počtu poskytnutých služieb alebo príjmu. V rámci celkového posúdenia podiel nižší ako 25 % znamená, že podstatná časť sa nevykonáva v danom štáte.

V čl. 14 ods. 9 nariadenia EÚ 987/2009 je definované centrum záujmu SZCO - ide o konkrétne miesto, ktoré je stálym a trvalým miestom podnikateľskej činnosti SZCO, zvyčajnej povahy alebo dĺžky a zase sa posudzuje dĺžka trvania činnosti, počtu poskytnutých služieb a zámeru dotknutej osoby.

Príklad

Budú sa z príjmov z prenájmu platiť odvody ročne pri konečnom zúčtovaní alebo bude prenajímateľ platiť z očakávaných príjmov aj preddavky. Ak áno, bude mu vrátený prípadný preplatok, ak jeho skutočné príjmy z prenájmu boli ročne nižšie ako 500 eur?

- Ak ide o osobu, ktorá doteraz nebola samostatne zárobkovo činnou osobou a novelou zákona sa stáva takou osobou alebo je zároveň zamestnancom, môže si určiť, že z takejto činnosti bude platiť preddavky vo výške 0 eur. To ako sa vysporiada príjem z prenájmu, resp. základ dane z tohto príjmu, bude predmetom ročného zúčtovania za rok 2011.
- V prípade osoby, ktorý sa od 01.01.2011 bude považovať za SZČO z dôvodu, že má príjmy z prenájmu 800 Eur. Výšku preddavku si môže určiť sama (napr. 10 Eur /mesiac). Avšak v rámci ročného zúčtovania bude musieť doplatiť rozdiel do 46,06 za každý mesiac.
- Ak ide o osobu, ktorá bola aj v roku 2010 samostatne zárobkovo činná osoba, postupuje pri platení preddavkov v roku 2011 z ročného zúčtovania za rok 2009.

Príklad

Podľa § 13 ods. 11 a minimálny základ SZČO a samoplatiteľa znižuje o počet kalendárnych dní za ktoré je platiteľom poistného štát podľa § 11 ods. 7 písm. c), m) a s) – uvedené sa zohľadní až pri podaní ročného zúčtovania?

- Povinnosť odvádzať preddavky na poistné netrvá po dobu, počas ktorej poistenci uvedení v odseku 2 písm. b) a d) sú poistencami, za ktorých platí poistné štát podľa § 11 ods. 7 písm. m) - poberateľ nemocenského, ošetrovného a materského.

Príklad

Ako postupuje samostatne zárobkov činná osoba – živnostník, ktorý bude mať zároveň príjmy z prenájmu?

- V prípade osoby, ktorá sa považuje za SZČO (a podávala RZ za rok 2009) a zároveň má príjmy z prenájmu, sa do vymeriavacieho základu zahrnú jednak príjmy zo živnosti a jednak príjmy z prenájmu, avšak z príjmov z prenájmu zahrnie do vymeriavacieho základu len sumu prevyšujúcu 500 Eur (čiže ak zarobí za rok z prenájmu 2000 Eur v ročnom bude platiť preddavky zo sumy 2000 Eur – 500 eur = 1500 eur – vymeriavací základ)Takáto osoba platí preddavky v roku 2011 tak ako si ich vypočítala v rámci podaného ročného zúčtovania a príjmy z prenájmu si zúčtuje až v rámci ročného zúčtovania za rok 2011.

Príklad

Umelcov ročný príjem z tantiém je 4 100 eur. Prosím Vás, ako je to dnes? Koľko odvedie na zdravotné poistenie? A ako to bude po novom. (koľko odvedie na zdravotné poistenie)?

- V súčasnosti takáto osoba platila z celého príjmu a v priebehu roka sa považovala za samoplatiteľa a platila v roku 2010 preddavky vo výške 28,92 euro mesačne, ak neprekročili svojím príjmom sumu 2479,20 euro, nemusel podávať ročné zúčtovanie.
- Za rok 2011 sa výpočet platby poistného na verejné zdravotné poistenie v ročnom zúčtovaní zdravotného poistenia sa bude vychádzať z čiastkového základu dane z daňového priznania (príjmy mínus výdavky), vymeriavací základ sa vypočíta základ dane deleno koeficient 2,14 a z toho 14%, t.j. $4100 - 1640$ (paušálne výdavky 40%) = $2460 / 2,14 = 1149,53 * 14\% = 190,93$. Do konca januára 2010 sa bude musieť prihlásiť v zdravotnej poisťovni ako szčo, ako začínajúca szčo si bude môcť určiť sama preddavok, aj vo výške 0 eur, v ročnom zúčtovaní bude musieť zaplatiť minimálne poistné vo výške 552,82 euro.

Príklad

Zamestnanec pán Igor má mesačný príjem 800 eur zo svojej práce a 500 eur z prenájmu bytu. Zdravotné odvody doteraz neplatil (iba tie, ktoré mu strhol zamestnávateľ), po novom bude musieť začať. Má sa ísť zaregistrovať do ZP? Dokedy to musí stihnúť?

- Ak ide o osobu, ktorá doteraz nebola samostatne zárobkovo činnou osobou a novelou zákona sa stáva takou osobou alebo je zároveň zamestnancom, môže si určiť, že z takejto činnosti bude platiť preddavky vo výške 0 eur. To ako sa vysporiada príjem z prenájmu, resp. základ dane z tohto príjmu, bude predmetom ročného zúčtovania za rok 2011. V prípade, že bude zamestnancom celý rok a z príjmu z prenájmu dosiahne za celý rok sumu 500 eur, nebude musieť platiť z prenájmu nič.

Príklad

Dôchodkyňa pani Marta má dôchodok 350 eur a príjem z prenájmu 400 eur mesačne. Aj ona sa bude musieť zaregistrovať a platiť ZP? Kedy ich reálne zaplatí prvýkrát?

- Ak ide o osobu, ktorá doteraz nebola samostatne zárobkovo činnou osobou a novelou zákona sa stáva takou osobou, môže si určiť, že z takejto činnosti bude platiť preddavky vo výške 0 eur. Musí sa do zdravotnej poisťovne prihlásiť ako samostatne zárobkovo činná osoba do 31. januára 2011. V ročnom zúčtovaní poisťného za rok 2011 sa bude počítať zo základu dane z § 6, t.j. $(400 \cdot 12) - 500 = 4300 \cdot 0,14 = 602$. V ročnom zúčtovaní za rok 2011 z príjmov z prenájmu bude musieť táto osoba zaplatiť poisťné vo výške 602 eur.

Príklad

Existuje nejaká hranica (resp. bude existovať podľa 1. januára), ako pri sociálnych odvodoch, od ktorej sa platia zdravotné odvody? Alebo ich bude musieť zaplatiť aj ten, kto má z prenájmu nejaký smiešne malý príjem (napr. 20 eur mesačne)?

- Je oslobodená suma 500 eur.

Príklad

Umelci - tí, čo majú autorskú zmluvu, zmluvu o dielo, honoráre - musia sa aj oni v januári registrovať v ZP? Aj v prípade, že nejde o pravidelné príjmy, ale iba príležitostné? Existuje tu výnimka - zdravotné poistenie nebudú platiť autori príspevkov do novin, časopisov, rozhlasu a TV, ak nejde o umelecký výkon. Musia sa aj títo, ktorých zahŕňa výnimka, registrovať v zdravotnej poisťovni?

- Osoby, ktoré budú v roku 2011 pracovať na základe autorskej zmluvy, sa budú musieť prihlásiť v zdravotnej poisťovni ako szčo. Ak ide o osobu, ktorá doteraz nebola samostatne zárobkovo činnou osobou a novelou zákona sa stáva takou osobou, môže si určiť, že z takejto činnosti bude platiť preddavky vo výške 0 eur. Musí sa do zdravotnej poisťovne prihlásiť ako samostatne zárobkovo činná osoba do 31. januára 2011.
- Osoby, ktoré budú mať príjem, z ktorého sa zráža zrážková daň a z tohto dôvodu je takýto príjem oslobodený, sa nebudú musieť prihlásiť v zdravotnej poisťovni ako szčo.

Dobrovoľne nezamestnané osoby alebo tzv. samoplatelia

Zavádza sa rovnaký minimálny základ pre samostatne zárobkovo činné osoby a tzv. dobrovoľne nezamestnaných osôb; minimálna platba preddavkov na poisťné dobrovoľne nezamestnaných osôb bude 14% zo 44,2% z priemernej mesačnej mzdy. Maximálny vymeriavací základ ostáva na 3-násobok priemernej mesačnej mzdy. Vymeriavací základ tejto osoby budú tvoriť kapitálové príjmy a príjmy z dividend.

Príklad

V roku 2010 som bol samoplatiteľom, v akej výške bude môj mesačný preddavok?

- Minimálny mesačný preddavok pre rok 2011 bude vo výške 46,06 euro.

Poistenci štátu

Novela zákona sa poisťencov štátu dotýka nakoľko bola zrušená výnimka možnosti dosiahnuť príjem do určitej zákonom stanovenej hranice a byť tak svojím spôsobom oslobodení.

Podľa novely poisťenci síce ostávajú poisťencami štátu, ale keď budú mať príjem podľa § 10b, budú povinní z neho odvádzať poisťné, okrem výnimiek tam stanovených.

To znamená, že ak poberateľ starobného dôchodku napríklad bude samostatne zárobkovo činná osoba, budú sa na neho vzťahovať všetky ustanovenia platné pre samostatne zárobkovo činné osoby vrátane platenia preddavkov.

V novele je prechodné ustanovenie, ktoré hovorí, že platenie preddavkov samostatne zárobkovo činných osôb, ktoré už v predchádzajúcom období vykonávali túto činnosť, sa riadi preddavkami ustanovenými v ročnom zúčtovaní za rok 2009, takže môžu byť aj nižšie ako povinné minimum.

Samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré začínajú vykonávať činnosť od 1.1.2011 a v predchádzajúcom roku nevykonávali takúto činnosť, si môžu určiť preddavky vo výške 0 eur.

Ak bude poistenec štátu zároveň zamestnanec a aj samostatne zárobkovo činná osoba, minimálny vymeriavací základ nie je určený, takže preddavok si môžu určiť vo výške 0 eur.

Príklad

Tak teda konkrétny prípad dôchodcu, ktorý má preddavok v súčasnosti vo výške 7,7 eura a druhého dôchodcu, ktorý preddavky neplatí, keďže mu vyšli nižšie ako 3 eurá. Aké zmeny pre nich nastanú?

Budú od 1. januára 2011 platiť preddavky v minimálnej výške 44,37 eura alebo vo výške, ktorá im vyšla v ročnom zúčtovaní za rok 2009? Ak by platili preddavky v sume 7,7 eura, resp. v nulovej výške, nevznikne im potom v ročnom zúčtovaní za rok 2011 vysoký nedoplatok, keďže budú mať v ročnom zúčtovaní povinný minimálny vymeriavací základ cca. 320 eur mesačne?

- Dôchodca (alebo iný poistenec štátu), ktorý bol v roku 2010 považovaný za SZČO a podával ročné zúčtovanie (za rok 2009), platí preddavky v takej výške, ako si ich vypočítal v rámci podaného ročného zúčtovania za rok 2009, napr. v podanom ročnom zúčtovaní si vypočítal preddavok 15 Eur, bude od 1.1.2011 platiť preddavky vo výške 15 eur mesačne.

Príklad

1. Bude mať dôchodca ako SZČO v ročnom zúčtovaní za rok 2011 rovnako ako ostatné SZČO daný minimálny vymeriavací základ cca.320 eur mesačne alebo minimálny vymeriavací základ dôchodcu ako SZČO nebude zákonom určený?

2. Bude dôchodca ako SZČO od 1. januára 2012 platiť preddavky vo výške, akú si vypočíta v ročnom zúčtovaní za rok 2011(teda napríklad 8 eur alebo v nulovej výške, ak vyjde preddavok pod 3 eurá) alebo bude minimálny preddavok dôchodcu ako SZČO určený v sume cca 45 eur rovnako ako v prípade "čistých" SZČO?

- Už sa nebude zohľadňovať, že samostatne zárobkovo činná osoba je zároveň poistenec štátu, rozhodujúc je, že bude mať príjem z podnikania. Ak bude celý rok 2011 poistenec štátu a zároveň samostatne zárobkovo činnou osobou, bude povinná po ročnom zúčtovaní za rok 2011 zaplatiť poistné vo výške 552,82 euro, ak nejde o osobu so zdravotným postihnutím, vtedy sa musí zaplatiť polovica. Všetko to bude predmetom ročného zúčtovania za rok 2011.

Dividendy

- podiel na zisku (dividenda) vyplácaný zo zisku obchodnej spoločnosti alebo družstva, určeného na rozdelenie osobám, ktoré sa podieľajú na ich základnom imaní alebo členom štatutárneho a dozorného orgánu tejto obchodnej spoločnosti alebo družstva, aj keď sú zamestnancami tejto obchodnej spoločnosti alebo družstva, vyrovnací podiel, podiel na likvidačnom zostatku obchodnej spoločnosti alebo družstva a podiel na výsledku podnikania vyplácaný tichému spoločníkovi okrem podielu na výsledku podnikania vyplácaného tichému spoločníkovi verejnej obchodnej spoločnosti, podielu na zisku spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti a komplementára komanditnej spoločnosti a okrem podielu spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti a komplementára komanditnej spoločnosti na likvidačnom zostatku pri likvidácii spoločnosti a vyrovnacieho podielu pri zániku účasti spoločníka vo verejnej obchodnej spoločnosti alebo pri zániku účasti komplementára v komanditnej spoločnosti; za obchodnú spoločnosť alebo družstvo sa považuje aj obdobná obchodná spoločnosť alebo družstvo so sídlom v zahraničí,
- **podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva**

Vymeriavací základ je príjem z dividend.

Sadzba poistného je 10%.

Príklad

1. Zdravotné odvody z dividend mali od januára uhrádzať právnické osoby, ktoré vyplácajú dividendy. Bude ich teda platiť právnická osoba alebo fyzická osoba, teda tá, ktorá ich dostane?
2. Aká bude sadzba poistného a mechanizmus jeho platenia? Z akého vymeriavacieho základu sa bude odvádzať?
3. Ako budú nastavené stropy na platenie poistného? Maximálnym ročný vymeriavací základ na platenie poistného z dividend bude 36-násobok priemernej mesačnej mzdy na Slovensku. Aká to bude suma v roku 2011?
4. Budú sa platiť aj preddavky na dividendy? Od akého obdobia? Maximálny mesačný vymeriavací základ pri platení preddavkov z dividend je vo výške trojnásobku priemernej mesačnej mzdy? Aká suma to bude konkrétne v roku 2011.
5. Ako sa bude robiť zúčtovanie z dividend?
6. Karol je zamestnanec s mesačným príjmom 1 680 eur, na dividendách dostal v januári 2011 vyplatených 2000 eur. Koľko zaplatí na zdravotnom za dividendy, k akému termínu musí zdravotné zaplatiť?
7. Také isté pravidlá budú platiť pre kapitálové príjmy?

- Podiel na zisku obchodných spoločností alebo družstiev (dividendy) podľa § 3 ods. 2 písm. c) a § 5 ods. 7 písm. i) zákona o dani z príjmov
Vymeriavacím základom pre dividendy sú príjmy z dividend prevyšujúce 44,2 % z priemernej mesačnej mzdy spred dvoch rokov. Pre rok 2011 je táto hranica $0,442 \times 744,5 \text{ €} = 329,06 \text{ €}$. Toto ustanovenie sa týka podielov na zisku, ktorý bol dosiahnutý v účtovnom období po účinnosti zákona. V príjmoch zdravotníctva sa tak odvody z dividend prejavia až v roku 2013 (podieľ na zisku za rok 2011 vyplácané v roku 2012 budú zúčtované v ročnom zúčtovaní za rok 2012 v marci 2013 a finančne vyrovnané do konca júna 2013).

Preddavky sa z dividend nebudú platiť, vyrovnávať sa budú až v ročnom zúčtovaní poistného. Na všetky príjmy bude platiť maximálny vymeriavací základ. Dividendy sa budú zúčtovať až v ročnom zúčtovaní za rok 2012, t.j. v roku 2013.

Zavedenie povinnosti platiť poistné zo zisku dosiahnutého v období pred dňom účinnosti novej úpravy bez akejkoľvek prechodnej úpravy, ktorá by z povinnosti platiť poistné vylúčila dividendy vyplácané zo zisku dosiahnutého pred dňom účinnosti novej úpravy, môže byť v rozpore so zákazom retroaktivity právnych noriem a v rozpore s ďalšími právami garantovanými Ústavou SR. Obmedzujúce zákony, ktoré so spätnou účinnosťou pôsobia na uzavreté skutkové stavy (pravá retroaktívita) sú nezlučiteľné s princípmi právneho štátu.

Kapitálové príjmy

Vymeriavacím základom je základ dane z § 7 a 8 zákona o dani z príjmov okrem príjmov, z ktorých sa vyberá daň zrážkou, zo základu dane sa vypočíta 14% a budú sa zúčtovať až v ročnom zúčtovaní, nebudú sa z nich platiť preddavky.

PRÍJMY, Z KTORÝCH SA ZDRAVOTNÉ POISTENIE PLATÍ (zpracovaná novela 595/2003)

A. PRÍJEM ZO ZÁVISLEJ ČINNOSTI
Príjmami zo závislej činnosti podľa § 5 zákona od ani z príjmov sú
a) príjmy zo súčasného alebo z predchádzajúceho pracovnoprávneho vzťahu, služobného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru alebo členského pomeru, alebo z obdobného vzťahu, v ktorom je daňovník pri výkone práce pre platiteľa príjmu povinný dodržiavať pokyny alebo príkazy platiteľa príjmu, ako aj príjmy za prácu žiakov a študentov v rámci praktického vyučovania,
b) príjmy za prácu likvidátorov, prokuristov, nútených správcov, členov družstiev, spoločníkov a konateľov spoločností s ručením obmedzeným a komanditistov komanditných spoločností, a to aj keď nie sú povinní pri výkone práce pre družstvo alebo pre spoločnosť dodržiavať príkazy inej osoby,
c) platy a funkčné príplatky ústavných činiteľov Slovenskej republiky, verejného ochrancu práv, poslancov Európskeho parlamentu, ktorí boli zvolení na území Slovenskej republiky, prokurátorov Slovenskej republiky a vedúcich ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky ustanovené osobitnými predpismi,
d) odmeny za výkon funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy a v orgánoch iných právnických osôb alebo spoločenstiev, ak nejde o príjmy podľa písmena a) alebo písmena b), alebo odmeny za výkon funkcie, ak nejde o príjmy uvedené v písmenách a), b) a g),
e) odmeny obvinených vo väzbe a odmeny odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody poskytované podľa osobitného predpisu,
f) príjmy z prostriedkov sociálneho fondu poskytované podľa osobitného predpisu,
g) príjmy plynúce v súvislosti s minulým, súčasným alebo budúcim výkonom závislej činnosti alebo funkcie bez ohľadu na to, či daňovník pre platiteľa príjmu skutočne vykonával, vykonáva alebo bude vykonávať túto závislú činnosť alebo funkciu,
h) obslužné,
i) vrátené poistné zo zaplateného poistného na verejné zdravotné poistenie, sociálne poistenie a sociálne zabezpečenie, o ktoré si daňovník znížil podľa odseku 8 v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach príjmy zo závislej činnosti.

Príjmom zamestnanca je aj
a) suma vo výške 1% zo vstupnej ceny vozidla podľa § 25 za každý aj začatý kalendárny mesiac poskytnutia motorového vozidla zamestnávateľa na používanie na služobné a súkromné účely. Ak ide o vozidlo prenajaté na základe nájomnej zmluvy, vychádza sa zo vstupnej ceny vozidla u pôvodného vlastníka vrátane technického zhodnotenia vykonaného nájomcom alebo prenajímateľom, a to aj vtedy, ak dôjde k následnej kúpe prenajatého vozidla. Ak ide o obstaranie vozidla formou finančného prenájmu [§ 2 písm. s)], vychádza sa zo vstupnej ceny vozidla u nájomcu. Ak vo vstupnej cene vozidla nie je zahrnutá daň z pridanej hodnoty, ⁶⁾ na účely tohto ustanovenia sa o túto daň cena zvýši,
b) rozdiel medzi vyššou trhovou cenou zamestnaneckej akcie a cenou tejto akcie garantovanou zamestnaneckou opciou v deň skutočnej realizácie zamestnaneckej opcie, znížený o sumu zaplatenú zamestnancom za nákup zamestnaneckej opcie; zamestnaneckou opciou na účely tohto zákona je opcia nadobudnutá zamestnancom od zamestnávateľa alebo od obchodnej spoločnosti ekonomicky prepojenej s obchodnou spoločnosťou zamestnávateľa, ktorú nemožno scudziť; zamestnaneckou akciou na účely tohto zákona je akcia nadobudnutá zamestnancom od zamestnávateľa alebo od obchodnej spoločnosti ekonomicky prepojenej s obchodnou spoločnosťou zamestnávateľa,
c) cena alebo výhra prijatá zamestnancom, ktorý sa zúčastnil súťaže vyhlásenej svojím zamestnávateľom; za príjem zamestnanca sa považuje aj takáto cena alebo výhra prijatá manželom (manželkou) zamestnanca a deťmi zamestnanca, ktoré sa na účely tohto zákona považujú u tohto zamestnanca za vyživované (§ 33), ak sa takejto súťaže zúčastnili, pričom táto cena alebo výhra sa u týchto výhercov posudzuje samostatne [§ 9 ods. 2 písm. m)].

Vymeriavací základ zamestnanca aj zamestnávateľa je celkový vyplatený príjem.

Sadzba poistného na verejné zdravotné poistenie za zamestnanca 4% z príjmu, za zamestnávateľa 10% z príjmu (v prípade osoby so zdravotným postihnutím 2% a 5%).

Neplatí sa jedine z príjmu dosiahnutého z dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru podľa Zákonníka práce.

B. PRÍJEM Z PODNIKANIA A INEJ SAMOSTATNEJ ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI
Príjmami z podnikania podľa § 6 zákona o dani z príjmov sú
a) príjmy z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva,
b) príjmy zo živnosti,
c) príjmy z podnikania vykonávaného podľa osobitných predpisov neuvedené v písmenách a) a b),
d) príjmy spoločníkov verejnej obchodnej spoločnosti a komplementárov komanditnej spoločnosti podľa odsekov 7 a 8,
e) z použitia alebo z poskytnutia práv z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva vrátane autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom, a to vrátane príjmov z vydávania, rozmnožovania a rozširovania literárnych a iných diel na vlastné náklady,
f) z činností, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním,
g) znalcov a tlmočníkov za činnosť podľa osobitného predpisu,
h) z činností sprostredkovateľov podľa osobitných predpisov, ktoré nie sú živnosťou,
i) príjmy z prenájmu nehnuteľností fyzických osôb, príjmy z prenájmu hnutelných vecí, ktoré sa prenajímajú ako príslušenstvo nehnuteľnosti,
j) príjem z akéhokoľvek nakladania s obchodným majetkom daňovníka,
k) úroky z peňažných prostriedkov na bežných účtoch, ktoré sa používajú v súvislosti s dosahovaním príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti,
l) príjem z predaja podniku alebo jeho časti (§ 17a) na základe zmluvy o predaji podniku,
m) výška odpusteného dlhu alebo jeho časti u dlžníka, ktorá súvisí a je dôsledkom nakladania s jeho obchodným majetkom.

Vymeriavací základ sa počíta ako podiel čiastkového základu dane z riadku 44 alebo 45 daňového priznania plus odvod na zdravotné poistenie, celé deleno koeficient 2,14.

Sadzba poistného 14%, ak ide o osobu so zdravotným postihnutím 7%.

Neplatí sa jedine z príjmu z činnosti osobného asistenta.

C. PRÍJMY Z KAPITÁLOVÉHO MAJETKU
Príjmami z kapitálového majetku podľa § 7 zákona o dani z príjmov sú
a) úroky a ostatné výnosy z cenných papierov,
b) úroky, výhry a iné výnosy z vkladov na vkladných knižkách vrátane úrokov z peňažných prostriedkov na vkladovom účte, na účte stavebného sporiteľa a z bežného účtu okrem úrokov uvedených v § 6 ods. 5 písm. b),
c) úroky a iné výnosy z poskytnutých úverov a pôžičiek a úroky z hodnoty splateného vkladu v dohodnutej výške spoločníkov verejných obchodných spoločností,
d) dávky z doplnkového dôchodkového sporenia podľa osobitného predpisu; rovnako sa posudzuje aj odstupné vyplácané podľa osobitného predpisu,
e) plnenia z poistenia pre prípad dožitia určitého veku; rovnako sa posudzuje aj jednorazové vyrovnanie alebo odbytné vyplácané v prípade poistenia osôb pri predčasnom skončení poistenia,
f) výnosy zo zmienok okrem príjmov z ich predaja,
g) príjmy z podielových listov dosiahnuté z ich vyplatenia (vrátenia),
h) výnos, ktorý vzniká pri splatnosti cenného papiera z rozdielu medzi menovitou hodnotou cenného papiera a emisným kurzom pri jeho vydaní; v prípade predčasného splatenia cenného papiera sa namiesto menovitej hodnoty použije cena, za ktorú sa cenný papier kúpi späť.

Z príjmov uvedených v písm. a), b), d), e) a g) a v h), plynúcich zo zdrojov na území Slovenskej republiky sa daň vyberá podľa § 43.

Vymeriavací základ je čiastkový základ dane z § 7.

Sadzba poistného je 14%.

Neplatí sa z príjmov zrážaných zrážkovou daňou.

D. OSTATNÉ PRIJMY
Ostatnými príjmami podľa § 8 zákona o dani z príjmov, sú najmä
a) príjmy z príležitostných činností vrátane príjmov z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a z príležitostného prenájmu hnutelných vecí,
b) príjmy z prevodu vlastníctva nehnuteľností,
c) príjmy z predaja hnutelných vecí,
d) príjmy z prevodu opcí,
e) príjmy z prevodu cenných papierov,
f) príjmy z prevodu účasti (podielu) na spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditnej spoločnosti alebo z prevodu členských práv družstva,
g) príjmy zo zdedených práv z priemyselného a iného duševného vlastníctva vrátane autorských práv a práv príbuzných autorskému právu,
h) dôchodky a podobné opakujúce sa požitky,
i) výhry v lotériách a iných podobných hrách a výhry z reklamných súťaží a žrebovaní,
j) ceny z verejných súťaží, ceny zo súťaží, v ktorých je okruh súťažiacich obmedzený podmienkami súťaže, alebo ak ide o súťažiacich vybratých usporiadateľom súťaže, a ceny zo športových súťaží, ak nejde o daňovníka, ktorý športovú činnosť vykonáva v rámci inej samostatnej zárobkovej činnosti [§ 6 ods. 2 písm. b)],
k) príjmy z derivátových operácií.

Vymeriavací základ je čiastkový základ dane z § 8.

Sadzba poistného je 14%.

Neplatí sa z príjmov zrážaných zrážkovou daňou.

OSLOBODENIE OD POVINNOSTI PLATIŤ ZDRAVOTNÉ POISTENIE

Predmetom dane a ani odvodu na verejné zdravotné poistenie nie je
a) prijatá náhrada oprávnenej osoby podľa osobitných predpisov, príjem získaný vydaním, darovaním alebo dedením nehnuteľnosti, bytu, nebytového priestoru alebo ich častí (ďalej len "nehnuteľnosť") alebo hnutelnej veci, práva alebo inej majetkovej hodnoty okrem príjmu z neho plynúceho a okrem darov poskytnutých v súvislosti s výkonom činnosti podľa § 5 alebo § 6,
b) úver a pôžička,
c) podiel člena pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou na výnosoch a na majetku určenom na rozdelenie medzi členov pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou,
d) daň z pridanej hodnoty uplatnená v cene tovaru alebo služby, ak ide o platiteľa tejto dane,
e) príjem plynúci z dôvodu nadobudnutia nových akcií a podielov ako aj príjem plynúci z dôvodu ich výmeny pri zrušení daňovníka bez likvidácie, a to aj vtedy, ak súčasťou splynutia, zlúčenia alebo rozdelenia spoločnosti je aj majetok spoločnosti so sídlom v členských štátoch Európskej únie,
f) cestovná náhrada poskytovaná v súvislosti s výkonom závislej činnosti do výšky, na ktorú vznikne zamestnancovi nárok podľa osobitných predpisov, okrem vreckového poskytovaného pri zahraničnej pracovnej ceste,
g) nepeňažné plnenie vo výške hodnoty poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov podľa osobitných predpisov, osobných hygienických prostriedkov a pracovného oblečenia (napr. pracovné odevy, uniformy) vrátane ich udržiavania alebo suma, ktorou zamestnávateľ uhrádza zamestnancovi preukázané výdavky vynaložené na tieto účely; to platí aj pre takéto plnenia poskytované žiakovi strednej odbornej školy a žiakovi odborného učilišťa, s ktorým má zamestnávateľ zmluvu uzavretú podľa osobitného predpisu,
h) suma prijatá zamestnancom ako preddavok od zamestnávateľa, aby ju v jeho mene vynaložil, alebo suma, ktorou zamestnávateľ uhrádza zamestnancovi preukázané výdavky, ktoré zamestnanec za zamestnávateľa vynaložil so svojho tak, akoby ich vynaložil priamo zamestnávateľ,
i) suma do výšky ustanovenej osobitným predpisom na úhradu niektorých výdavkov zamestnanca,
j) hodnota poskytovaných rekondičných pobytov, rehabilitačných pobytov, kondičných rehabilitácií a

preventívnej zdravotnej starostlivosti v prípadoch a za podmienok ustanovených osobitným predpisom,
k) náhrada za používanie vlastného náradia, zariadenia a predmetov potrebných na výkon práce podľa osobitného predpisu, ak výška náhrady je určená na základe kalkulácie skutočných výdavkov,
l) náhrada výdavkov a plnenie poskytované v súvislosti s výkonom funkcie, na ktoré vzniká nárok podľa osobitných predpisov, 9) okrem náhrady ušlého zdaniteľného príjmu a náhrady za stratu času.

Príjmy oslobodené od platenia odvodu na verejné zdravotné poistenie:
a) suma vynaložená zamestnávateľom na doškoľovanie zamestnanca, ktoré súvisí s činnosťou alebo s podnikaním zamestnávateľa; toto oslobodenie sa nevzťahuje na sumy vyplácané zamestnancovi ako náhrada za ušlý zdaniteľný príjem,
b) hodnota stravy poskytovanej zamestnávateľom zamestnancovi na spotrebu na pracovisku alebo v rámci stravovania zabezpečovaného prostredníctvom iných subjektov a finančný príspevok na stravovanie poskytovaný podľa osobitného predpisu, ak zamestnanec na základe lekárskeho potvrdenia od špecializovaného lekára zo zdravotných dôvodov nemôže využiť žiadny zo spôsobov stravovania zamestnancov zabezpečených zamestnávateľom,
c) hodnota nealkoholických nápojov poskytovaných zamestnávateľom zamestnancovi na spotrebu na pracovisku,
d) použitie rekreačného, zdravotníckeho, vzdelávacieho, predškolského, telovýchovného alebo športového zariadenia poskytnutého zamestnávateľom zamestnancom; rovnako sa posudzuje aj takéto plnenie poskytnuté manželovi (manželke) zamestnanca a deťom, ktoré sa na účely tohto zákona považujú za vyživované osoby (§ 33) tohto zamestnanca alebo jeho manželky (manžela),
e) poistné na verejné zdravotné poistenie, 20) poistné na sociálne poistenie, poistné na sociálne zabezpečenie 22) a príspevky na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu alebo poistné a príspevky na zahraničné poistenie rovnakého druhu (ďalej len "poistné a príspevky"), ktoré je povinný platiť zamestnávateľ za zamestnanca,
f) náhrada príjmu a príplatok k náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti poskytovaná zamestnávateľom svojmu zamestnancovi podľa osobitného predpisu,
g) príjem zo závislej činnosti vykonávanej na území Slovenskej republiky plynúci daňovníkovi s obmedzenou daňovou povinnosťou od zamestnávateľa so sídlom alebo s bydliskom v zahraničí, ak časové obdobie súvisiace s výkonom tejto činnosti nepresiahne 183 dní v akomkoľvek období 12 po sebe nasledujúcich mesiacov, ak nejde o príjmy uvedené v § 16 ods. 1 písm. d) a o príjmy z činností vykonávaných v stálej prevádzkarni (§ 16 ods. 2),
h) náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, ak táto náhrada bola určená pevnou sumou právoplatným rozhodnutím súdu pred 1. januárom 1993,
i) podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva,
j) náhrada za stratu na zárobku vyplatená zamestnancovi podľa osobitného predpisu, ak sa na účely jej výpočtu vychádza z priemerného mesačného čistého zárobku zamestnanca podľa osobitného predpisu.

Od odvodu na verejné zdravotné poistenie je oslobodený príjem
a) z predaja nehnuteľnosti, na ktorú sa nevzťahuje oslobodenie podľa písmena b) a to po uplynutí piatich rokov odo dňa jej nadobudnutia alebo jej vyradenia z obchodného majetku, ak bola táto nehnuteľnosť zahrnutá do obchodného majetku, okrem príjmov, ktoré plynú daňovníkovi podľa zmluvy o budúcom predaji nehnuteľnosti uzavretej do piatich rokov od jej nadobudnutia alebo od jej vyradenia z obchodného majetku, aj keď kúpna zmluva bude uzatvorená až po piatich rokoch od jej nadobudnutia alebo vyradenia z obchodného majetku,
b) z predaja nehnuteľnosti nadobudnutej dedením (postupným dedením) v priamom rade alebo niektorým z manželov, ak uplynie aspoň päť rokov odo dňa nadobudnutia tejto nehnuteľnosti preukázateľne do vlastníctva alebo spoluvlastníctva poručiťel'a (poručiťel'ov) alebo vyradenia z obchodného majetku, ak bola táto nehnuteľnosť zahrnutá do obchodného majetku, okrem príjmov, ktoré plynú daňovníkovi podľa zmluvy o budúcom predaji nehnuteľnosti uzavretej do piatich rokov od jej nadobudnutia alebo od jej vyradenia z obchodného majetku, aj keď kúpna zmluva bude uzatvorená až po piatich rokoch od jej nadobudnutia alebo vyradenia z obchodného majetku,

c) z predaja hnuťelnej veci okrem príjmov z predaja hnuťelnej veci, ktorá bola zahrnutá do obchodného majetku, a to do piatich rokov od jej vyradenia z obchodného majetku; za hnuťelnú vec sa na účely tohto zákona nepovažuje cenný papier,
d) z predaja nehnuteľnosti alebo hnuťelnej veci vydanaj oprávnenej osobe podľa osobitných predpisov, prijatý touto osobou,
e) z predaja majetku zahrnutého do konkurznej podstaty a z odpisu záväzkov pri konkurze alebo reštrukturalizácii, ktoré sú vykonané podľa osobitného predpisu, vrátane odpisu záväzkov voči veriteľom, ktorí v konkurze neuplatnili svoje pohľadávky voči daňovníkovi; obdobne sa postupuje aj pri odpise záväzkov u daňovníka, ktorý sa zrušuje zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku, a u daňovníka, ktorý sa zrušuje zrušením konkurzu z dôvodu, že majetok úpadcu nepostačuje na úhradu výdavkov a odmenu správcu konkurznej podstaty,
f) prijatý v rámci plnenia vyživovacej povinnosti podľa osobitného predpisu, a obdobné plnenie poskytované zo zahraničia,
g) podľa § 6 ods. 3 a § 8 ods. 1 písm. a), ak úhrn týchto príjmov nepresiahne v zdaňovacom období 500 eur, pričom ak takto vymedzené príjmy presiahnu 500 eur, do základu dane sa zahrnú len príjmy nad takto ustanovenú sumu; výdavky k príjmom zahrnovaným do základu dane sa zistia rovnakým pomerom, ako je pomer príjmov zahrnovaných do základu dane k celkovým príjmom,
h) z prevodu členských práv a povinností v bytovom družstve súvisiacich s prevodom práva užívania nájomného družstevného bytu, ak daňovník užíval tento byt na bývanie aspoň päť rokov odo dňa uzavretia nájomnej zmluvy s bytovým družstvom, okrem príjmov, ktoré plynú daňovníkovi zo zmluvy o budúcom prevode členských práv a povinností v bytovom družstve súvisiacich s prevodom práva užívania nájomného družstevného bytu, uzavretej v čase do piatich rokov odo dňa uzavretia nájomnej zmluvy s bytovým družstvom,
i) podľa § 8 ods. 1 písm. d) až f), ak úhrn týchto príjmov znížený o výdavok podľa § 8 ods. 5 a 7 nepresiahne v zdaňovacom období 500 eur; ak takto vymedzený rozdiel medzi úhrnom príjmov a úhrnom výdavkov presiahne 500 eur, do základu dane sa zahrnie len rozdiel nad takto ustanovenú sumu; ak daňovník súčasne dosiahol aj príjmy podľa § 6 ods. 3 a § 8 ods. 1 písm. a), uplatní sa oslobodenie od dane podľa písmena g) a podľa tohto písmena, najviac v úhrnnej výške 500 eur,
j) získaný nadobudnutím vlastníctva bytu ako náhrady za uvoľnený byt alebo prijatá náhrada za uvoľnený byt užívateľom bytu od oprávnenej osoby, ktorej bola vydaná nehnuteľnosť podľa osobitných predpisov alebo od dediča oprávnenej osoby, ktorej bola vydaná táto nehnuteľnosť, v ktorej sa takýto byt nachádza.

Od odvodu na verejné zdravotné poistenie sú oslobodené aj
a) dávky, podpory a služby z verejného zdravotného poistenia, individuálneho zdravotného poistenia, sociálneho poistenia, nemocenského zabezpečenia a úrazového zabezpečenia, dôchodky zo starobného dôchodkového sporenia vrátane plnenia z tohto sporenia podľa osobitného predpisu a plnenia z povinného zahraničného poistenia rovnakého druhu,
b) dávka a príspevky na zabezpečenie základných životných podmienok a riešenie hmotnej núdze, sociálne služby, peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia štátne dávky a štátne sociálne dávky upravené osobitnými predpismi a ďalšie sociálne dávky,
c) príplatok k náhrade príjmu, príplatok k nemocenskému, príplatok k podpore pri ošetrovaní člena rodiny, príplatok k peňažnej pomoci v materstve a príplatok k dôchodku vrátane príplatku za výkon funkcie sudcu, sudcu ústavného súdu a prokurátora poskytované podľa osobitných predpisov,
d) plnenia poskytované v rámci aktívnej politiky trhu práce okrem platieb prijatých v súvislosti s výkonom činností, z ktorých plynú príjmy podľa § 6,
e) jednorazový príspevok za výkon mimoriadnej služby poskytovaný podľa osobitného predpisu,
f) dávky výsluhového zabezpečenia a služby sociálneho zabezpečenia príslušníkov ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov, ozbrojených zborov, Národného bezpečnostného úradu, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby a Slovenskej informačnej služby poskytované podľa osobitných predpisov 49) okrem výsluhového príspevku, odchodného a rekreačnej starostlivosti,
g) vecné dary alebo peňažné dary poskytované príslušníkom Hasičského a záchranného zboru,

zamestnancom a členom hasičských jednotiek a fyzickým osobám pri záchrane života a majetku,
h) plnenia z poistenia osôb okrem plnenia z poistenia pre prípad dožitia určitého veku alebo doplnkového dôchodkového sporenia podľa osobitného predpisu,
i) prijaté náhrady škôd, náhrady nemajetkovej ujmy, plnenia poskytované na odstránenie alebo zmiernenie následkov mimoriadnej udalosti, ^{50a)} plnenia z poistenia majetku a plnenia z poistenia zodpovednosti za škodu okrem platieb prijatých ako náhrada za
1. stratu zdaniteľného príjmu, ak nejde o stratu príjmu zabezpečenú dávkami alebo príplatkami podľa písmen a) a c),
2. škodu spôsobenú na majetku, ktorý bol v čase vzniku škody obchodným majetkom,
3. škodu spôsobenú v súvislosti s podnikaním alebo s inou samostatnou zárobkovou činnosťou daňovníka (§ 6 ods. 1 a 2) a za škodu spôsobenú daňovníkom v súvislosti s prenájmom (§ 6 ods. 3),
4. škodu spôsobenú na majetku, ktorý mal daňovník prenajatý, ak tento majetok využíval na podnikanie alebo na inú samostatnú zárobkovú činnosť,
j) štípeniá poskytované z prostriedkov štátneho rozpočtu alebo poskytované vysokými školami a obdobné plnenia poskytované zo zahraničia, štípeniá poskytované žiakom podľa osobitného predpisu, podpory a príspevky z prostriedkov nadácií a občianskych združení, neziskových organizácií a neinvestičných fondov vrátane nepeňažného plnenia, podpory a príspevky poskytované z prostriedkov štátneho rozpočtu, rozpočtov obcí, vyšších územných celkov a štátnych fondov vrátane nepeňažného plnenia okrem platieb prijatých ako náhrada za stratu príjmu alebo v súvislosti s výkonom činností, z ktorých plynú príjmy podľa § 5 a 6,
k) úroky z preplatku na dani zapríčineného správcom dane,
l) výhry v lotériách a iných podobných hrách prevádzkovaných na základe povolenia vydaného podľa osobitných predpisov a obdobné výhry zo zahraničia,
m) prijaté ceny alebo výhry neuvedené v písmene l) hodnote neprevyšujúcej 165,97 eura za cenu alebo výhru; cenou alebo výhrou sa rozumie
1. cena z verejnej súťaže, cena zo súťaže, v ktorej je kruh súťažiacich obmedzený podmienkami súťaže, lebo ak ide o súťažiacich vybraných usporiadateľom súťaže, okrem odmeny zahrnutej do tejto ceny za použitie diela alebo výkonu, ak je súčasťou tejto ceny,
2. výhra z reklamnej súťaže alebo zo žrebovania,
3. cena zo športovej súťaže, pričom od dane nie sú oslobodené ceny zo športových súťaží prijaté daňovníkmi, ktorých športová činnosť je inou samostatnou zárobkovou činnosťou (§ 6),
n) suma daňového zvýhodnenia na vyživované dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti vyplatená daňovníkovi podľa § 33,
o) peňažné náhrady z Fondu ochrany vkladov 58) a z Garančného fondu investícií,
p) príjem z predaja podielového listu do výšky aktuálnej ceny podielového listu platnej v deň jeho predaja, okrem predaja podielového listu osobe so sídlom alebo s bydliskom v zahraničí,
r) prijatá náhrada za vyvlastnenie pozemkov a stavieb vo verejnom záujme vyplatená podľa osobitného predpisu,
s) finančné prostriedky plynúce z grantov poskytovaných na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná,
t) suma priznaná a vyplatená zamestnancovi podľa § 32a (ďalej len "zamestnanecká prémia"),
u) hmotné zabezpečenie žiakov stredných odborných škôl a žiakov odborných učilíšť poskytované podľa osobitného predpisu,
v) peňažné alebo nepeňažné plnenie poskytnuté Fondom národného majetku Slovenskej republiky fyzickej osobe pri bezodplatnom prevode zaknihovaných cenných papierov podľa osobitného predpisu.
w) príjmy osôb konajúcich v prospech Policajného zboru, vyplácané týmto osobám z osobitných finančných prostriedkov, ktoré Policajný zbor používa na úhradu výdavkov spojených s vykonávaním operatívno-pátracej činnosti, s vykonávaním kriminálneho spravodajstva, s používaním agenta a s ochranou svedka, ^{59e)}
x) výnosy (príjmy) povinného účastníka schémy obchodovania, ^{59f)} ktorý vykonáva činnosti podľa osobitného predpisu, ^{59g)} z predaja emisných kvót bezodplatne pridelených a zapísaných v rokoch 2011 a 2012 podľa osobitného predpisu. ^{59h)}

Zdravotné poistenie sa neplatí z príjmu, z ktorého sa platí daň vyberaná zrážkou (§ 43), konkrétne je oslobodené

- a) úrok, výhru alebo iný výnos plynúci z vkladov na vkladných knižkách, z peňažných prostriedkov bežných

účov, z účtov stavebných sporiteľov a z vkladových účtov s výnimkou, ak je príjemcom úroku alebo výnosu podielový fond, doplnkový dôchodkový fond, dôchodkový fond, banka alebo pobočka zahraničnej banky alebo Exportno-importná banka Slovenskej republiky,
b) výnos z majetku v podielovom fonde, príjmy z podielových listov dosiahnuté z ich vyplatenia (vrátenia), výnos z vkladových certifikátov, depozitných certifikátov a z vkladových listov s výnimkou, ak je príjemcom výnosu alebo príjmu podielový fond, doplnkový dôchodkový fond a dôchodkový fond,
c) peňažnú výhru v lotériách a iných podobných hrách a peňažnú výhru z reklamných súťaží a žrebovaní [§ 8 ods. 1 písm. i)] okrem výhier oslobodených od dane podľa § 9,
d) peňažnú cenu z verejných súťaží, zo súťaží, v ktorých je okruh súťažiacich obmedzený podmienkami súťaže, alebo ak ide o súťažiacich vybraných usporiadateľom súťaže, a zo športových súťaží [§ 8 ods. 1 písm. j)] s výnimkou cien oslobodených od dane podľa § 9,
e) dávku z doplnkového dôchodkového sporenia podľa osobitného predpisu [§ 7 ods. 1 písm. d)],
f) plnenia z poistenia pre prípad dožitia určitého veku [§ 7 ods. 1 písm. e)],
g) príjmy fondu prevádzky, údržby a opráv, ktorými sú <ol style="list-style-type: none"> príjmy za prenájom spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, spoločných nebytových priestorov, príslušenstva a príslušného pozemku vrátane prijatých sankčných úrokov a pokút súvisiacich s týmto prenájomom, zmluvné pokuty a úroky z omeškania vzniknuté použitím prostriedkov tohto fondu, príjmy z predaja spoločných nebytových priestorov, spoločných častí domu alebo spoločných zariadení domu, ak sa vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome nedohodli inak,
h) príjem autorov za príspevky do novin, časopisov, rozhlasu alebo televízie, ak nejde o umelecký výkon [§ 6 ods. 2 písm. a)],
i) výnos z dlhopisov a pokladničných poukázok, ak plynie fyzickej osobe, daňovníkovi nezaloženému alebo nezriadenému na podnikanie (§ 12 ods. 2), Fondu národného majetku Slovenskej republiky, Národnej banke Slovenska, daňovníkovi s obmedzenou daňovou povinnosťou podľa § 2 písm. e) tretieho bodu, ktorý na území Slovenskej republiky nepodniká prostredníctvom stálej prevádzkarne,
j) poistné zo zaplateného poistného na verejné zdravotné poistenie, o ktoré si daňovník znížil v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach príjem podľa § 5 alebo § 6, vrátené zdravotnou poisťovňou tomuto daňovníkovi z ročného zúčtovania poistného,
k) náhradu za stratu na zárobku vyplatenú zamestnancovi podľa osobitného predpisu, ak sa na účely jej výpočtu nevychádza z priemerného mesačného čistého zárobku zamestnanca podľa osobitného predpisu.

Preddavky na rok 2011

Preddavky na verejné zdravotné poistenie v roku 2011					
		Preddavok mesačný na zdravotné poistenie		Preddavok ročný	
		základná sadba	znižovaná sadzba (napr. ZŤP)	Základná	znižovaná
ZAMESTNANEC	Sadzba poistného	4%	2%	4%	2%
	Minimálny VZ ¹⁾	€ 317	€ 317	€ 3 804	
	minimálny preddavok	€ 12,68	€ 6,34	152,16	76,08
	Maximálny VZ ²⁾	€ 2 233,50	€ 2 233,50	€ 26 802	
	maximálny preddavok	€ 89,34	€ 44,67	1072,08	536,04
ZAMESTNÁVATEĽ	Sadzba poistného	10%	5%	10%	5%
	Minimálny VZ ¹⁾	€ 317	€ 317	€ 3 804	
	minimálny preddavok	€ 31,7	€ 15,85	380,4	190,2

	Maximálny VZ ²⁾	€ 2 233,50	€ 2 233,50	€ 26 802	
	maximálny preddavok	€ 223,35	€ 111,67	2680,2	1340,1
SZČO *	Sadzba poistného	14%	7%	14%	7%
	Minimálny VZ ³⁾	€ 329,06	€ 329,06	€ 3 948,72	
	minimálny preddavok	€ 46,06	€ 23,03	552,82	276,41
	Maximálny VZ ²⁾	€ 2 233,50	€ 2 233,50	€ 26 802	
	maximálny preddavok	€ 312,69	€ 156,34	3752,28	1876,14
DNO **	Sadzba poistného	14%	7%	14%	7%
	Minimálny VZ ³⁾	€ 329,06	€ 329,06	€ 3 948,72	
	minimálny preddavok	€ 46,06	€ 23,03	552,82	276,41
	Maximálny VZ ²⁾	€ 2 233,50	€ 2 233,50	€ 26 802	
	maximálny preddavok	€ 312,69	€ 156,34	3752,28	1876,14

Vysvetlivky:

*SZČO – samostatne zárobkovo činná osoba, napríklad živnostník, advokát, lekár, znalec...

**DNO – dobrovoľne nezamestnaná osoba je osoba, ktorá nie je zamestnancom, nie je samostatne zárobkovo činnou osobou a nie je ani poistencom štátu

- 1) minimálny vymeriavací základ vychádza z vyplatenej mzdy, v prípadoch pracovného pomeru to je minimálna mzda, čo je pre rok 2011 suma 317 euro
- 2) maximálny vymeriavací základ sa určuje z 3-násobku priemernej mesačnej mzdy z pred dvoch rokov, t.j. 3 x 744,50 = 2233,50 euro
- 3) minimálny vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby sa určuje zo 44,2 % z priemernej mesačnej mzdy z pred dvoch rokov, t.j. 0,442 x 744,50 = 329,06 euro